

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

III kadencja

Prezes Rady Ministrów
RM 10-71-00

Druk nr 2035
Warszawa, 28 czerwca 2000 r.

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

– o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku

(-) Jerzy Buzek

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych.

Art. 1.

W ustawie z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz.U. Nr 13, poz. 60 i Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770 i Nr 158, poz. 1044 oraz z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702 i Nr 70, poz. 778) po art. 10a dodaje się art. 10b w brzmieniu:

„Art. 10b. Wysokość kredytu objętego dopłatami ze środków budżetu państwa na cele, o których mowa w art. 4 w ust. 1 w pkt 1, udzielonego w 2000 r. krajowemu przedsiębiorcy prowadzącemu produkcję rolniczą na obszarze dotkniętym klęską suszy, nie może przekroczyć łącznie równowartości 15q żyta na 1 ha użytków rolnych, według cen przyjmowanych do celów naliczania podatku rolnego.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

U Z A S A D N I E N I E

Zaproponowana zmiana przepisu ust. 4 w art. 6 ustawy z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (Dz.U. Nr 13, poz. 60 i Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770 i Nr 158, poz. 1044 oraz z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702 i Nr 70, poz. 778), upoważniająca Radę Ministrów do podwyższenia maksymalnej wysokości kredytu rolniczego z równowartości 10q żyta do równowartości 15q żyta na 1 ha użytków rolnych, wynika z potrzeby stworzenia możliwości uzyskania kredytów preferencyjnych na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej, w tym również pasz, przez gospodarstwa rolne, znajdujące się aktualnie w bardzo trudnej sytuacji finansowej spowodowanej klęską suszy. Brak kapitałów własnych w gospodarstwach rolnych, przy jednocześnie wzrastających cenach środków do produkcji rolnej (zwłaszcza paliwa, nawozów, energii itp.), powoduje, że dotychczasowa wysokość kredytu na 1 ha, w wysokości maksymalnej do 10q żyta na 1 ha użytków rolnych, jest niewystarczająca i w wielu przypadkach gospodarstwa są zmuszone zaciągać na te cele znacznie droższe kredyty komercyjne.

Do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi napływają od wojewodów, organizacji rolniczych i samorządowych liczne sygnały o bardzo trudnej sytuacji gospodarstw rolnych dotkniętych klęską suszy. Wysokość strat w zakresie upraw

rolnych (m.in. zbóż, rzepaku, ziemniaków, buraków cukrowych, warzyw itd.) oraz użytków zielonych jest zróżnicowana w poszczególnych województwach oraz gminach i wynosi od 25% do 100% areału upraw. Najtrudniejsza sytuacja występuje w województwach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, kujawsko-pomorskim, pomorskim, lubelskim, wielkopolskim, lubuskim, zachodniopomorskim. Wiele gospodarstw rolnych, poza brakiem możliwości uzyskania plonów, zostało pozbawionych już obecnie pasz dla zwierząt gospodarskich.

Z szacunków dokonanych przez wojewodów, wg stanu na dzień 12 czerwca br., wynika, że klęską suszy zostało objęte około 3,3 mln ha użytków rolnych.

Skutki finansowe w 2000 r. związane z wprowadzeniem proponowanych zmian w wyżej wymienionej ustawie szacuje się na około 12 mln zł.

**SEKRETARZ
KOMITET INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

Jacek Saryusz-Wolski

Sekr. Min. JSW/ 415 /2000/DHP-rj

Warszawa, 12.06.2000r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ministra Jacka Saryusz-Wolskiego, działającego z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

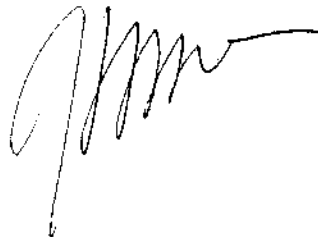
W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-71-00), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Dopłaty do oprocentowania kredytów przeznaczonych na cele rolnicze stanowią formę pomocy państwa na rzecz rolnictwa. Przedstawiony do zaopiniowania projekt ustawy zawiera upoważnienie dla Rady Ministrów do podwyższenia, w uzasadnionych przypadkach, maksymalnej wysokości kredytu rolniczego (objętego dopłatami ze środków budżetu państwa) z równowartości 10 q żyta do równowartości 15 q żyta na 1 ha użytków rolnych.
- II. Przedmiot objęty projektem rozporządzenia podlega ocenie zgodności z prawem Unii Europejskiej, w tym z postanowieniami Układu Europejskiego, przede wszystkim z punktu widzenia wprowadzania zasad Wspólnej Polityki Rolnej oraz stosowania regulacji z zakresu prawa konkurencji i pomocy publicznej.

- III. Udzielanie dopłat do oprocentowania kredytów jest traktowane przez prawo Unii Europejskiej jako jedna z form pomocy państwa.
- Traktat Ustanawiający Wspólnotę Europejską nie rozszerzył automatycznego stosowania reguł pomocy państwa na sektor rolny.
- Jednak zgodnie z artykułem 36 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską przepisy Traktatu dotyczące konkurencji stosuje się do produkcji i handlu produktami rolnymi w zakresie ustalonym przez Radę.
- Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 26 w sprawie zastosowania niektórych zasad konkurencji do produkcji i handlu produktami rolnymi (Dz. Urz. WE nr 30, 20.04.62) przewiduje sporządzenie przez Komisję i państwa członkowskie wykazu systemów pomocy. Do tej pory nie przyjęto odpowiedniego dokumentu.
- IV. Zgodnie z Art. 63 pkt 1 (iii) oraz Art. 63 pkt 5 Układu Europejskiego, w odniesieniu do produktów rolnych nie stosuje się zakazu udzielania pomocy państwa, która uznana jest za niezgodną z Układem Europejskim. W rezultacie Układ Europejski zezwala na stosowanie w odniesieniu do produktów rolnych pomocy publicznej. Udzielanie dopłat do oprocentowania kredytów przeznaczonych na cele rolnicze jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.
- V. Polska w stanowisku negocjacyjnym w obszarze pomocy państwa przewiduje wsparcie rolnictwa po akcesji poprzez dofinansowanie przedsięwzięć ujętych w krajowym programie polityki rolnej poprzez np. płatności bezpośrednie i pośrednie, programy narodowe np. dopłaty do oprocentowania obrotowych kredytów rolnych. Po uzyskaniu członkostwa wydatkowanie pomocy państwowej będzie mogło się dokonywać tylko za zgodą UE. Polska będzie zabiegać o utrzymanie niektórych dotychczasowych form pomocy, np. dotacji przedmiotowych oraz akceptacji nowych rozwiązań przewidywanych do wprowadzenia jeszcze przed akcesją, np. dotacji częściowo rekompensujących koszty poniesionych inwestycji w gospodarstwach rolnych i przetwórstwie rolno-spożywczym. Uzasadnieniem utrzymania po akcesji do Unii Europejskiej wsparcia z polskich środków publicznych programów w sektorze rolnym jest konieczność zmniejszenia dystansu dzielącego rolnictwo polskie od rolnictwa Unii Europejskiej w stopniu modernizacji oraz poziomie technologicznym.

VI. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Andrzej Łuszczewski
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 4 lipca 2000 r.

Cena - 0,48zł + 22% VAT

III kadencja

Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. oraz na podstawie art. 29 ust. 2 Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, posłowie Klubu Parlamentarnego Polskiego Stronnictwa Ludowego wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych.

Do reprezentowania nas w pracach nad projektem ustawy upoważniamy posła Józefa Gruszkę.

(-) Aleksander Bentkowski; (-) Stanisław Brzózka; (-) Czesław Cieślak;
(-) Józef Gruszka; (-) Stanisław Kalemba; (-) Jarosław Kalinowski;
(-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Stanisław Masternak; (-) Mirosław Pawlak;
(-) Waldemar Pawlak; (-) Bogdan Pęk; (-) Mirosław Pietrewicz; (-) Lesław Podkański;
(-) Zdzisław Podkański; (-) Marek Sawicki; (-) Czesław Siekierski;
(-) Ryszard Smolarek; (-) Ryszard Stanibuła; (-) Wiesław Woda;
(-) Wojciech Szczęsny Zarzycki; (-) Stanisław Żelichowski.

*W dniu 5 lipca 2000 r. została dołączona opinia w sprawie zgodności projektu z prawem UE

Ustawa
z dnia ..... 2000 r.

o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów
bankowych

Art. 1

W ustawie z dnia 5 stycznia 1995r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (DZ.U. Nr 13, poz. 60, Nr 83, poz. 418, z 1996 r. Nr 152, poz. 719, z 1997 r. Nr 80, poz. 504, Nr 107, poz. 690, Nr 121, poz. 770, Nr 158, poz. 1044, z 1999 r. Nr 27, poz. 243, Nr 63, poz. 702, Nr 70, poz. 778) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 3 wyrazy „6 q żyta” zastępuje się wyrazami „10 q żyta”,
- 2) w art. 6 w ust. 4 wyrazy „10 q żyta” zastępuje się wyrazami „15 q żyta”.

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

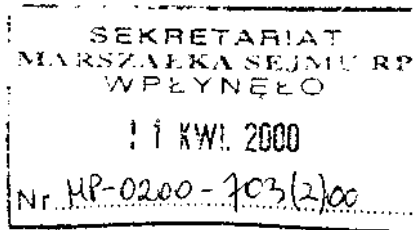
Uzasadnienie

Proponowana nowelizacja ma na celu zwiększenie wysokości kredytu objętego dopłatami ze środków budżetu państwa, przeznaczonego na cele rolnicze dla krajowych przedsiębiorców prowadzących produkcję rolniczą, na zakup rzeczowych środków obrotowych do produkcji rolniczej z dotychczasowej równowartości z 6 q żyta na 10 q na 1 ha użytków rolnych, według cen przyjmowanych dla celów naliczania podatku rolnego. Wnioskodawcy proponują by Rada Ministrów mogła podwyższyć wysokość kredytu do równowartości 15q żyta.

Konieczność zwiększenia dopłat do kredytów jest spowodowana znaczną podwyżką cen środków produkcji. Gospodarstwa rolne nie są w stanie uruchomić produkcji w oparciu o własne środki i kredyt o wartości 10q żyta za 1 ha. Rząd podczas rozmów ze związkami rolniczymi w dniu 8 marca br. zadeklarował zwiększenie kredytów na zakup rzeczowych środków do 15 q na 1 ha. Źródłem pokrycia winna być rezerwa ogólna Rady Ministrów, a także przesunięcie ze środków przeznaczonych na inwestycje.

Warszawa, dnia 11.04.2000 r

Poseł na Sejm RP
Józef Gruszka
Klub PSL

Szanowny Pan
Maciej Płażyński
Marszałek Sejmu RP

W związku z Pana pismem z dnia 29 marca 2000 r. (MG -28-P/2000) jako przedstawiciel wnioskodawców projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych proponuje uzupełnienie uzasadnienia projektu o następujący zapis :

„Kwota dopłat do oprocentowania niektórych kredytów bankowych zwiększy się o 26 mln zł w przypadku uchwalenia proponowanej nowelizacji. Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.”

Z poważaniem

Warszawa, dnia 5 lipca 2000 r.

Pan

Maciej Płażyński

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 31 ust. 7 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu (M.P. z 1998 r. Nr 44, poz. 618 z późniejszymi zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedmiotem projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych jest zwiększenie wysokości kredytu na produkcję rolną objętego dopłatami z budżetu państwa.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektem

W obowiązującym prawie wspólnotowym brak jest generalnych przepisów dotyczących kredytowania produkcji rolnej. Należy więc odwołać się do norm traktatowych. Dopłaty z budżetu państwa do

kredytów przeznaczonych na finansowanie produkcji rolnej są formą pomocy państwa i jako taka podlegają przepisom artykułów 87-89 (dawna numeracja: 92-94) Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej (TWE).

Zgodnie z treścią artykułu 87, wszelka pomoc udzielana przez państwo lub ze środków państwowych, bez względu na jej formę, jest sprzeczna z regułami wspólnego rynku, o ile poprzez uprzywilejowanie pewnych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji w wymianie pomiędzy Państwami Członkowskimi. Od zasady tej TWE przewiduje wyjątki - w myśl przepisu artykułu 87 ustęp 2 nie naruszają reguł wspólnego rynku pomoc o charakterze socjalnym przeznaczona dla indywidualnych konsumentów, pomoc służąca naprawieniu szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe oraz pomoc dla niektórych obszarów RFN szczególnie dotkniętych podziałem Niemiec. W ustępie 3 wyliczone są także rodzaje pomocy, jakie mogą być uznane za zgodne z regułami wspólnego rynku - w drodze każdorazowych decyzji Komisji Europejskiej odnoszących się do indywidualnych sytuacji. Obejmują one pomoc przeznaczoną na:

- rozwój gospodarczy regionów o nadzwyczaj niskim poziomie życia lub o zwiększonym bezrobociu;
- realizację projektów posiadających znaczenie ogólnoeuropejskie lub zapobieżenie poważnym zakłóceniom w gospodarce któregoś z Państw Członkowskich;
- ułatwianie rozwoju pewnych form działalności lub pewnych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia to zasad wymiany w zakresie naruszającym wspólny interes;
- wspieranie kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego o ile nie narusza to reguł konkurencji w zakresie naruszającym wspólny interes;
- a także inne rodzaje pomocy, które zostaną ustalone decyzją Rady podjętej na wniosek Komisji większością kwalifikowaną.

W myśl artykułu 88 ustęp 3 TWE, państwa mają obowiązek zawiadamiać Komisję w terminie odpowiednim do przedstawienia przez nią uwag o projektach przyznania lub zmiany przyznawanej pomocy. Realizacja projektów może nastąpić dopiero po wydaniu decyzji przez Komisję. Państwa mogą także występować do Rady o uznanie, że pomoc, jaką zamierzają przyznać, odmiennie od postanowień artykułu 87, będzie traktowana jako zgodna z regułami wspólnego rynku. Decyzję taką Rada musi podjąć jednomyślnie.

3. Układ Europejski

Układ ustanawiający stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) w artykule 63 ustęp 1 punkt III uznaje za niezgodną z realizacją Układu wszelką pomoc państwową, która zniekształca lub grozi zniekształceniem konkurencji poprzez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów. Ocena tej pomocy ma odbywać się na podstawie przepisów artykułu 87 TWE. Wprawdzie ustęp 4 punkt a) tego artykułu stwierdza, że dla stosowania postanowień artykułu 63 ustęp 1 punkt III Układu Europejskiego cały obszar Polski uznany zostaje za region o nadzwyczaj niskim poziomie życia, jednak uznanie to obowiązywać miało jedynie przez pięć lat po wejściu w życie Układu, czyli do 1 lutego 1999 r.

Co się jednak tyczy produktów rolnych oraz rybołówstwa, na mocy ustępu 5 artykułu 63 Układu są one wyłączone spod generalnego zakazu stosowania pomocy państwowej niezgodnej z zasadami wspólnego rynku.

4. Analiza przepisów projektu

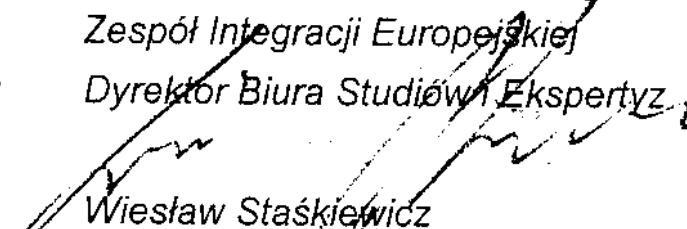
Obowiązująca ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych jest niezgodna z obowiązującym prawem wspólnotowym. Zezwala ona w artykule 3 na przyznawanie pomocy państwowej w formie dopłat z budżetu państwa do przeznaczonych na produkcję rolną kredytów dla producentów krajowych. Powoduje to uprzywilejowanie tychże producentów. Pomoc taka w myśl przepisu artykułu 87 ustęp 1 TWE nie jest dozwolona. Nie można jej zakwalifikować do żadnego z wyjątków dozwolonych w ustępach 2 i 3 tego artykułu.

Zawarta w opiniowanym projekcie propozycja zwiększenia tej pomocy w świetle prawa wspólnotowego (artykuł 88 ustęp 2, trzeci akapit TWE) wymaga zgody Rady wyrażonej w drodze jednomyślnej decyzji. Wobec braku takiej pomocy taka musi być uznana za niezgodną z regułami wspólnego rynku.

Żaden jednak z przepisów obowiązującej ustawy ani opiniowanego projektu nie stoi w sprzeczności z postanowieniami Układu Europejskiego, wobec wyłączenia w artykule 63 ustęp 5 produkcji rolnej spod ogólnego zakazu pomocy państwowej niezgodnej z zasadami wspólnego rynku.

5. Konkluzje

Opiniowany projekt ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych jest niezgodny z obowiązującym prawem Unii Europejskiej, nie usuwa także sprzeczności istniejącej w obowiązującej ustawie. Pozostaje on jednak w zgodzie z postanowieniami Układu Europejskiego.

Opracował: Zespół Integracji Europejskiej
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz,

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, kredyt, rolnictwo

Warszawa, dnia 11 lipca 2000 r.

Opinia w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych z prawem Unii Europejskiej w kontekście opinii Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (druk 2035)

1. Różnice pomiędzy projektami poselskim i rządowym

Przedmiotem poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych jest zwiększenie wysokości kredytu na produkcję rolną objętego dopłatami z budżetu państwa. Dopłatami tymi objęte są wszystkie kredyty przeznaczone na finansowanie produkcji rolnej, o ile mieszczą się w określonym przez ustawę limicie wysokości. Zmiana ta obowiązywałaby bezterminowo, zaś jej beneficjentami byłiby wszyscy prowadzący w Polsce produkcję rolną.

Przedmiotem rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych (druk 2035) jest jednorazowe zwiększenie wysokości objętych dopłatami z budżetu państwa kredytów na produkcję rolną udzielonych w roku 2000

przedsiębiorcom prowadzącym działalność rolniczą na terenach dotkniętych klęską suszy. Zmiana maksymalnej wysokości kredytu objętego dopłatami obowiązywałaby jedynie w odniesieniu do udzielonych w roku bieżącym pożyczek dla określonej grupy przedsiębiorców dotkniętych skutkami klęski żywiołowej.

2. Stan prawa wspólnotowego materii objętej projektami

W obowiązującym prawie wspólnotowym brak jest generalnych przepisów dotyczących kredytowania produkcji rolnej. W „Komunikacie w sprawie pomocy państwowej: subsydiowania krótkoterminowych kredytów na działalność rolniczą” (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich seria C nr 44 z 16 lutego 1996 r.) Komisja Europejska uznała udzielaną przez państwo pomoc mającą na celu obniżenie kosztów kredytów na działalność rolniczą za pomoc państwową w rozumieniu artykułu 87 (dawna numeracja 92) ustęp 1 Traktatu o utworzeniu Wspólnoty Europejskiej (TWE). Należy więc odwołać się do norm traktatowych. Pomoc państwowa podlega przepisom artykułów 87-89 (dawna numeracja 92-94) TWE. Zgodnie z treścią artykułu 87, wszelka pomoc udzielana przez państwo lub ze środków państwowych, bez względu na jej formę, jest sprzeczna z regułami wspólnego rynku, o ile poprzez uprzywilejowanie pewnych przedsiębiorstw lub gałęzi produkcji zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji w wymianie pomiędzy Państwami Członkowskimi.

Od zasady tej TWE przewiduje wyjątki - w myśl przepisu artykułu 87 ustęp 2 nie naruszają reguł wspólnego rynku pomoc o charakterze socjalnym przeznaczona dla indywidualnych konsumentów, pomoc służąca naprawieniu szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe oraz pomoc dla niektórych obszarów RFN szczególnie dotkniętych podziałem Niemiec. W ustępie 3 wyliczone są także rodzaje pomocy, jakie mogą być uznane za zgodne z regułami wspólnego rynku - w drodze każdorazowych decyzji Komisji Europejskiej odnoszących się do indywidualnych sytuacji.

W odniesieniu do produkcji i handlu produktami rolnymi na mocy artykułu 36 (dawniej 42) TWE przepisy dotyczące konkurencji i pomocy państwowej mają zastosowanie jedynie w zakresie ustalonym przez Radę. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 26 z 4 kwietnia 1962 r. w sprawie zastosowania niektórych zasad konkurencji do produkcji i handlu produktami rolnymi w artykule 4 określa, że do produkcji i handlu produktami określonymi w Aneksie I (dawniej Aneksie II) do TWE - są to produkty rolne - stosują się przepisy artykułu 88 ustęp 1 i zdanie pierwsze ustępu 3. Mówią one o obowiązku prowadzenia przez Komisję

Europejską we współpracy z państwami członkowskimi stałego przeglądu systemów pomocy istniejących w tych państwach oraz o obowiązku notyfikowania Komisji przez państwa wszelkich projektów przyznania lub zmiany pomocy. Komisja wyraża zgodę na udzielenie pomocy lub jej zmianę.

3. Układ Europejski

Układ ustanawiający stowarzyszenie Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi (Układ Europejski) w artykule 63 ustęp 1 punkt III uznaje za niezgodną z realizacją Układu wszelką pomoc państwową, która zniekształca lub grozi zniekształceniem konkurencji poprzez faworyzowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów. Ocena tej pomocy odbywa się na podstawie przepisów artykułu 87 TWE.

Co się jednak tyczy produktów rolnych oraz rybołówstwa, na mocy ustępu 5 artykułu 63 Układu są one wyłączone spod generalnego zakazu stosowania pomocy państwowej niezgodnej z zasadami wspólnego rynku. Jest to rozwiązanie odmienne od obowiązującego państwa członkowskie UE - podobnie jak inne zawarte w Układzie wyjątki może ono obowiązywać jedynie do dnia przystąpienia Polski do Unii.

4. Analiza przepisów projektów

Projekt poselski

Obowiązująca ustawa z dnia 5 stycznia 1995 r. o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych w artykule 3 zezwala na przyznawanie pomocy państwowej w formie dopłat z budżetu państwa do przeznaczonych na produkcję rolną kredytów dla producentów krajowych. Działanie to stanowi pomoc państwową w rozumieniu artykułu 87 ustęp 1 TWE. W myśl artykułu 88 ustęp 3 TWE pomoc taka powinna być notyfikowana Komisji Europejskiej, do której należy wyrażenie zgody na jej przyznanie - nie jest to jednak możliwe do czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. W świetle przepisów obowiązujących państwa członkowskie UE, przyznanie pomocy bez uprzedniej notyfikacji tej decyzji Komisji Europejskiej jest niezgodne z prawem wspólnotowym.

Przepisy obowiązującej ustawy oraz opiniowanego projektu są jednak zgodne z postanowieniami Układu Europejskiego, wobec wyłączenia w

artykule 63 ustęp 5 produkcji rolnej spod ogólnego zakazu pomocy państwowej niezgodnej z zasadami wspólnego rynku.

Projekt rządowy

Proponowane w projekcie rządowym podniesienie wysokości kredytów objętych dopłatami z budżetu ma charakter jednorazowej pomocy dla producentów rolnych dotkniętych tegoroczną klęską suszy. Takie działanie, zgodnie z przepisem artykułu 87 ustęp 2 litera b TWE, będące pomocą służącą naprawieniu szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe, jest zgodne z regułami wspólnego rynku.

Projekt jest także zgodny z postanowieniami Układu Europejskiego.

5. Konkluzje

Opiniowany poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o dopłatach do oprocentowania niektórych kredytów bankowych proponuje działania niezgodne z przepisami obowiązującymi państwa członkowskie Unii Europejskiej. Sytuacja Polski, kandydującej dopiero do członkostwa, jest jednak inna. Stosunki Polski z UE reguluje będący częścią prawa UE Układ Europejski, do czasu przystąpienia do Unii nakładający na nasz kraj zobowiązania różniące się niejednokrotnie od tych ciążących na jej obecnych członkach. Projekt poselski, zgodny z będącym częścią *aquis communautaire* Układem Europejskim, tym samym jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rządowy nie budził od początku żadnych wątpliwości. Jest on zgodny zarówno w przepisami obowiązującymi wewnątrz Unii, jak i z Układem Europejskim - jest więc zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Opracował: *Zespół Integracji Europejskiej*

Akceptował: *Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz*

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy REX: Unia Europejska, kredyt, rolnictwo

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 12 lipca 2000 r.

Cena - 0,66 zł + 22% VAT

